

E-PRZEGLĄD Oświatowy

ZA CZERWIEC 2024 R.

RADA KSOiW

Europejski Obszar Edukacji oraz pragmatyka zawodowa nauczycieli - komunikat po zebraniu Rady KSOiW

4 czerwca 2024 r. w Warszawie obradowała Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność". Przewodniczący KSOiW dr Waldemar Jakubowski przedstawił założenia Europejskiego Obszaru Edukacji.

Analizując jego założenia można zauważyć nową definicję jakości kształcenia, a mianowicie jakość szkoły jest tym wyższa, im większa jest jej różnorodność kulturowa, światopoglądowa itp.

Kolejna zmiana dotyczy definicji efektów edukacyjnych. O wysokiej jakości świadczy dobrostan ucznia a nie jego wiedza, umiejętności i postawy.

Elementem wdrażanym systematycznie i programowo od kilkunastu lat jest inkluzja edukacyjna, czyli edukacja włączająca. Program ten zakłada, że wszyscy uczniowie, bez względu na rodzaj niepełnosprawności, mają się uczyć wspólnie w szkole, będącej najbliżej domu, miejsca zamieszkania. Szkoły specjalne zostaną zlikwidowane, co zakłada podpisana przez Polskę w 2012 roku deklaracja ONZ w sprawie likwidacji szkolnictwa specjalnego. Informacja ta wywołała wzburzenie, ponieważ przedstawiciele kolejnych rządów zapewniali, że szkolnictwo specjalne w Polsce nie jest zagrożone. Zarówno w Polsce jak i w Europie nauczyciele wskazują na negatywne skutki tzw. edukacji włączającej. „Szkoła dla wszystkich” to w rzeczywistości szkoła dla nikogo, ponieważ nikt

nie ma w niej szans na rozwój swojego potencjału. Uczniowie z niepełnosprawnością w szkołach ogólnodostępnych są sześciokrotnie częściej ofiarami przemocy rówieśniczej niż pozostali uczniowie. Uczniowie są obok siebie w klasie, ale nie są razem, zwłaszcza w starszych klasach szkoły podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych. Samotni, rozczarowani często protestują, co uniemożliwia prowadzenie lekcji i odbiera szansę na właściwy poziom edukacyjny pozostałym uczniom. Zachowania autoagresywne i agresywne stanowią zagrożenia dla nich jak i ich pełnosprawnych rówieśników.

Członkowie Rady bardzo krytycznie odnieśli się do założeń Europejskiego Obszaru Edukacji, dostrzegając w nim poważne zagrożenia. Różnorodność szkoły i dobrostan ucznia nie przełożą się na rozwój nowych technologii i rozwój gospodarki. Niski poziom wiedzy uczniów szkół publicznych nie da im szansy na dobrą pracę i wysoki poziom materialny. Wiedzę i umiejętności oraz szansę na rozwój i dobry start w dorosłość uczniowie będą zdobywali w szkołach niepublicznych.

Ciąg dalszy na str. 2.

Dokończenie ze s. 2.

Szkoły te będą stawiały wysokie wymagania edukacyjne i będą dostępne dla wybranych uczniów.

Przewodniczący KSOiW, podsumowując burzliwą dyskusję, zaproponował udział w pracach nad przygotowaniem alternatywy dla koncepcji Europejskiego Obszaru Edukacyjnego.

Wśród problemów związanych z pragmatyką zawodową nauczycieli zostały przypomniane problemy zgłoszone podczas Walnego Zebrań Delegatów. Szczególną uwagę poświęcono sprawom wcześniejszych emerytur, urlopu dla poratowania zdrowia, wynagrodzeniom za sprawowanie opieki podczas wycieczek szkolnych oraz problemu uczniów w kryzysie tożsamości płciowej i ich oczekiwań dotyczących funkcjonowania w szkole.

Izabela Lorenz-Sikorska

REGION – GDAŃSK

Zawodowcy Pomorza

W środę 5 czerwca przedstawiciele Międzyregionalnej Sekcji Oświaty brali udział w **IX Forum Pomorskiej Edukacji „Zawodowcy Pomorza”**.

W forum uczestniczył też przewodniczący KSOiW dr Waldemar Jakubowski.

Przedstawione zostało wykorzystanie środków europejskich w rozwój szkolnictwa zawodowego na Pomorzu. Uczestnicy Forum mogli usłyszeć niezwykle ciekawy wykład prof. A. Przegalińskiej na temat sztucznej inteligencji i jej wpływu na rynek pracy. Z pewnością będzie też miała [AI] wpływ na edukację.

Za fan page Sekcja Oświata Gdańsk
<https://www.facebook.com/profile.php?id=61551208823457>

KSOiW – MEDIA

Lesław Ordon w Radiu eM: za rok, dwa nawet 10 tysięcy katechetów może stracić pracę

[Link do rozmowy w kanale YouTube](#)

RADA INTERWENIUJE

Wstrzymanie wypłat dodatków w szkołach resortowych MS

Szanowny Pan

Adam Bodnar

Minister Sprawiedliwości

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" żąda w trybie pilnym wyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych decyzji dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej z dnia 28 marca 2024 r. w przedmiocie wstrzymania wypłaty wszystkich dodatków fakultatywnych, nagród oraz rozdysonowanie środków zaplanowanych na wynagrodzenia dla nieobsadzonych etatów pedagogicznych i niepedagogicznych.

Po pierwsze należy wskazać, że na podstawie delegacji ustawowej określonej w przepisie art. 30 ust. 7a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.) Minister Sprawiedliwości, uwzględniając co najmniej wysokość średniego wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w ust. 3, określa, w drodze rozporządzenia, dla nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz szkołach przy zakładach karnych

Ciąg dalszy na s. 3.

Dokończenie ze s. 2.

i aresztach śledczych wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33, a także szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w przepisach ustawy lub w odrębnych przepisach, uwzględniając w szczególności specyfikę organizacji nauki, pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej, a także specyfikę nauczania prowadzonego w warunkach izolacji.

Żaden przepis rangi ustawowej lub rozporządzenie nie nadał Ministrowi Sprawiedliwości prerogatywy do "wstrzymywania wypłaty" jakichkolwiek składników wynagradzania nauczycieli. Zaznaczyć trzeba, że w judykaturze utrwalony jest pogląd, że przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ administracji publicznej wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Przyjmuje się, że normy kompetencyjne nie podlegają wykładni rozszerzającej. Jeżeli zatem organ stanowiący wychodzi wyraźnie poza wytyczne zawarte w stosownym upoważnieniu, to dopuszcza się naruszenia prawa (por. wyroki NSA: z 28 stycznia 2010 r., I OSK 1518/09; z 29 maja 2009 r., I OSK 180/09; wyrok WSA we Wrocławiu z 17 września 2010 r., IV SA/Wr 257/10).

Ponadto, jeżeli zakładowe przepisy płacowe nie ustanowiły uzgodnionego i inkorporowanego do treści indywidualnych stosunków pracy oraz niesprzecznego z zasadami i przepisami prawa pracy sposobu i trybu ograniczenia lub całkowitego wstrzymania wypłat poszczególnych składników wynagrodzenia z określo-

nych przyczyn dotyczących pracodawcy, to skuteczne uszczuplenie lub pozbawienie prawa do wynagrodzenia wymaga uprzedniego zawarcia okresowego porozumienia o zawieszeniu w całości lub w części zakładowych płacowych przepisów prawa pracy albo uzyskania wyraźnej uprzedniej zgody pracownika (porozumienia stron stosunku pracy) lub dokonania indywidualnych wypowiedzi zmieniających warunki wynagradzania pracowników.

Biorąc pod uwagę powyższe, niniejsza interwencja stała się konieczna.

Z poważaniem

Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

PRAGMATYKA ZAWODOWA

Spotkanie w MEN – Zespół ds. pragmatyki zawodowej

Zdjęcie z men.gov.pl

20 czerwca 2024 r. odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli. „Solidarność” czekała na nie blisko pół roku.

Najpierw były zapowiedzi konieczności prowadzenia dialogu społecznego, potem procedura powoływania zespołu i wreszcie pierwsze spotkanie. Zadaniem zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli będzie m. in. wypracowanie najlepszych rozwiązań dotyczących warunków pracy nauczycieli. Spotkanie było poświęcone sprawom organizacyjnym. Wręczono nominacje członkom zespołu, zatwierdzono regulamin pracy wraz z zaproponowanymi poprawkami.

dokończenie ze s. 3

Solidarność stwierdziła, że najpilniejszą sprawą do załatwienia, na już, jest znaczące podniesienie wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Niestety, MEN zapowiedziało, że podwyżki dla nauczycieli w przyszłym roku wyniosą tyle samo, co w całej sferze budżetowej, czyli tylko 4,1%.

„Solidarność” przypomniała, że przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego powinny zostać uregulowane kwestie godzin ponadwymiarowych, wynagrodzenia za pełnienie opieki przez nauczycieli na wycieczkach, zmiana przepisów dotyczących urlopu dla poratowania zdrowia. Jednocześnie podkreślono, że konieczne są korzystniejsze rozwiązania dotyczące dodatków za warunki pracy, wychowawstwo, wysługę lat czy nagród jubileuszowych. W trybie pilnym należy zająć się opracowaniem rozwiązań, które doprowadzą do poprawy kondycji psychofizycznej nauczycieli.

Na najbliższych posiedzeniach grup roboczych (ustalono 4 terminy spotkań) działających w ramach zespołu zostaną podjęte działania dotyczące zmiany przepisów w zakresie:

- komisji dyscyplinarnych,
- ustawy „kamilkowej”,
- wcześniejszych emerytur dla nauczycieli,
- wynagradzania zasadniczego nauczycieli i należnych dodatków do wynagrodzeń,
- zmiany awansu zawodowego nauczycieli.

KSOiW NSZZ „Solidarność” reprezentowali: Waldemar Jakubowski, Wiesława Stec i Krzysztof Wojciechowski.

*W imieniu Prezydium
Krzysztof Wojciechowski*

Daty spotkań zespołów:

- 26 czerwca grupa robocza w sprawie wynagrodzeń,
- 2 lipca grupa ws. emerytur,
- 16 lipca grupa ws. awansu zawodowego,
- 17 lipca grupa ws. kwalifikacji i doskonalenia,
- w sierpniu grupa ws. komisji dyscyplinarnych.

Zdjęcie: men.gov.pl

Zdjęcie: men.gov.pl

<https://www.facebook.com/KSOiW>

Z okazji zakończenia zajęć w szkołach

RADCA PRAWNY

Krótką historią pewnej ustawy – o ochronie sygnalistów

19 czerwca 2024 r. Prezydent Andrzej Duda podpisał Ustawę z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Ustawa ta wprowadza do polskiego porządku prawnego założenia dotyczące ochrony sygnalistów wynikające z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

Proces legislacyjny związany z wdrożeniem dyrektywy był długi. Zgodnie z przepisami dyrektywy polskie przepisy powinny zostać wdrożone najpóźniej 17 grudnia 2021 roku, jednak, ze względu na skomplikowaną materię, prace nad wdrożeniem przedłużyły się. W końcu, kilkanaście projektów ustawy później, ponad dwa lata po terminie implementacji dyrektywy i wyroku TSUE w zakresie nałożenia kar na Polskę, za nieterminowe wdrożenie przepisów, ustawa zacznie obowiązywać.

Kim są sygnaliści i jak będą chronieni nowo uchwaloną ustawą?

Zgodnie z przepisami ustawy, sygnalistą jest

osoba fizyczna, która dokonuje zgłoszenia lub upublicznia informacje o naruszeniu prawa, uzyskane w kontekście związanym z pracą. Tytułem przykładu sygnalistą może zostać pracownik, osoba współpracująca z pracodawcą na podstawie umowy zlecenia, wspólnik, członek zarządu, funkcjonariusz policji, żołnierz, ale też praktykant czy wolontariusz. Ochrona sygnalistów rozciąga się również na osoby, które uzyskały informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji.

Sygnalista może dokonać zgłoszenia takiego działania lub zaniechania podmiotu prawnego (zarówno publicznego, jak i prywatnego), które są niezgodne z prawem lub mają na celu obejście prawa, dotyczące np. korupcji, ochrony konsumentów, prywatności, środowiska, konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela w stosunkach z władzą publiczną lub bezpieczeństwa jądrowego, bezpieczeństwa produktów, żywności, sieci i systemów teleinformatycznych.

Ponadto, w ramach wewnętrznych procedur zgłaszania naruszeń, podmioty prawne mogą przewidzieć możliwość zgłoszenia naruszeń regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych obowiązujących z danej organizacji.

Co właściwie reguluje ustawa (zgłoszenia wewnętrzne i zewnętrzne)?

Zasadniczo, ustawa ma gwarantować sygnalistom ochronę przed działaniami odwetowymi podmiotu, którego naruszenia prawa są sygnalizowane. Katalog działań odwetowych, przed którymi chroni ustawa jest szeroki i obejmuje, m.in. odmowę nawiązania stosunku pracy, wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy, obniżenie wysokości wynagrodzenia za pracę, zdegradowanie pracownika lub inna niekorzystna zmiana stosunku pracy (np. zmiana rozkładu pracy), mobbing, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego czy nieuzasadnione skierowanie na badania lekarskie.

Ponadto, ustanowiono również zasady ustalania wewnętrznej oraz zewnętrznej procedury zgłaszania informacji o naruszeniach prawa

Ciąg dalszy na str. 6.

Dokończenie ze s. 5.

i podejmowania działań następczych oraz rolę organów publicznych i Rzecznika Praw Obywatelskich przy zgłaszaniu tych naruszeń, a także zasady ujawnienia publicznego informacji o naruszeniach prawa.

Rola organizacji związkowych w nowej ustawie i kontrowersje z nią związane

Nowe przepisy marginalizują rolę związków zawodowych w procesie ochrony sygnalistów. Ustawa przewiduje udział organizacji związkowych w procesie ustalania procedury zgłoszeń wewnętrznych jedynie w roli konsultanta.

Ustawodawca, pomimo postulatów organizacji związkowych pozostawił krótki, w praktyce trudny do dotrzymania, termin na przeprowadzenie konsultacji – między 5 a 10 dni. Po upływie tego terminu, podmiot może samodzielnie wprowadzić procedurę zgłaszania naruszeń.

Ponadto, na jednym z ostatnich etapów procesu legislacyjnego, Senat wprowadził poprawkę, która wykluczyła z definicji naruszeń, naruszenia z zakresu prawa pracy. Decyzja ta wywołała sprzeciw organizacji społecznych, w tym związków zawodowych, które podkreślały w toku procesu legalizacyjnego konieczność pozostawienia tych zapisów, powołując się na tragiczne wydarzenia, którym można byłoby zapobiec, zapewniając adekwatną ochronę sygnalistów zgłaszających nieprawidłowości w zakresie prawa pracy.

Wprowadzenie poprawki argumentowano celem, jaki przyświecał przy tworzeniu unijnych przepisów – ochroną interesu publicznego, a nie indywidualnych spraw pracowników. Wskazuje się, że w przypadku niewprowadzenia poprawki, przepisy o sygnalistach mogłyby być nadużywane poprzez zgłaszanie wątpliwości co do interpretacji prawa pracy, a nie ochrony interesu publicznego.

Ponadto, przy wprowadzeniu poprawki podnoszono również zapewnioną odrębnymi przepisami, ochronę prawną pracownika, w postaci Państwowej czy Społecznej Inspekcji Pracy, a także powszechną ochronę sądową praw

pracowników.

Podczas prac legislacyjnych wskazywano również, że podmioty zobowiązane do ustanowienia procedury wewnętrznej zgłaszania naruszeń (np. pracodawcy), mają możliwość rozszerzenia definicji naruszenia, np. o naruszenia z zakresu prawa pracy w aktach prawa zakładowego.

Organizacje społeczne, nie zgadzając się z powyższymi argumentami, powoływały się na swoje wieloletnie doświadczenie w pomocy pracownikom, wskazując, że obecny system ochrony pracowników przed naruszeniami pracodawców z zakresu prawa pracy jest nieefektywny. Uwzględnienie sprzeciwów, pomogłoby stworzyć jednolity i spójny system ochrony sygnalistów w zakresie zwłaszcza bezpieczeństwa i higieny pracy.

Proponowane rozszerzenie katalogu naruszeń w aktach wewnętrznych, przy minimalnym udziale organizacji związkowych w ich ustanawianiu, będzie nieosiągalne dla pracowników, w przypadku pracodawców nadużywających swojej dominującej pozycji w stosunku pracy.

Senat nie uwzględnił apelu organizacji społecznych. Przyjęta regulacja jest więc niekompletna i nie zapewnia pełnej ochrony sygnalistom. Związki zawodowe nie otrzymały postulowanego wsparcia w zakresie ochrony pracowników zgłaszających naruszenia z zakresu prawa pracy czy warunków BHP w zakładzie pracy. Oznacza to, że w tym zakresie pracownicy dalej narażeni są na działania odwetowe pracodawców.

Większość przepisów ustawy wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od jej publikacji. Oznacza to, że okres wakacji będzie jednocześnie gorącym okresem zarówno dla pracodawców, jak i organizacji związkowych, przy ustalaniu odpowiednich procedur i negocjowaniu ich w sposób bezpieczny i dogodny dla pracowników.

Tomasz Gryczan
radca prawny

Tematy na już... - Stanowisko Prezydium KSOiW NSZZ

„Solidarność” z 25 czerwca 2024 r.

W związku z rozpoczęciem 26 czerwca 2024 r. prac Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli, działającym przy MEN, Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” uważa, że działająca w ramach Zespołu grupa robocza, ds. wynagrodzeń nauczycieli, w pierwszej kolejności powinna zająć się:

1. Wypracowaniem rozwiązań dotyczących powiązania wynagrodzeń nauczycieli z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw/w gospodarce.
2. Jeżeli nie zostaną do końca 2024 r. przyjęte rozwiązania prawne, które powiążą wynagrodzenie nauczycieli z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw/gospodarce, aby przyjąć założenie finansowe w budżecie na rok 2025, że wynagrodzenie nauczycieli wzrośnie 20%, a w 2026 r. o kolejne 10% na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, z korektą uwzględniającą poziom inflacji w danym roku, przyjętym w ustawie budżetowej. Jednocześnie należy tak ukształtować wynagrodzenie nauczycieli, aby różnica między nauczycielem początkującym a mianowanym nie była tak niska. Zaprzecza to instytucji awansu zawodowego. Powyższe rozwiązania traktujemy doraźnie, gdyż zasadniczym celem jest zasada wyrażona w p. 1.
3. Ujednoczeniem zasad rozliczania godzin ponadwymiarowych na poziomie ustawowym, poprzez likwidację w art. 35 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela, który mówi, że szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw ustala samorząd terytorialny w regulaminie wynagradzania nauczycieli. Należy wyeliminować z obrotu prawnego bezprawne praktyki realizowane w niektórych szkołach, polegające na tym, że zalicza się na „rzecz” dni, w któ-

rych przypada święto lub nie odbywają się zajęcia dydaktyczne albo dany dzień jest dniem wolnym od pracy zrealizowane wcześniej godziny ponadwymiarowe.

4. Ustaleniem zasad wynagradzania nauczycieli za wycieczki szkolne. Każda godzina pracy nauczyciela na wycieczce rozliczana powinna być jak godzina ponadwymiarowa. Liczba godzin pracy nauczyciela nie może przekroczyć 12 godz. na dobę.
5. Przyjęciem przepisów, że wynagrodzenie za opiekę nad dziećmi na wycieczkach szkolnych w nocy jest pracą w porze nocnej.
6. Zmianą zasad wypłacania nagród jubileuszowych. Nagroda powinna należeć się również po 45 latach pracy. Nagroda po 20 latach powinna wynosić 100% wynagrodzenia nauczyciela a nie jak dotychczas 75% wynagrodzenia i wzrastać o 50% za każde kolejne 5 lat.
7. Zmianą zasad naliczania dodatku za wychowawstwo i opiekę w oddziałach przedszkolnych. Ustalenie wysokości dodatku na poziomie 15% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela mianowanego. Dodatkiem tym powinni zostać objęci również opiekunowie klas w centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego, w internatach, w świetlicach szkolnych, nauczyciele opiekujący się zespołami edukacyjno-terapeutycznymi oraz w grupach wychowawczych, jak również nauczyciele pełniący funkcję koordynatora klas przygotowania wojskowego (OPW).
8. Opracowaniem przepisów uznających, że dodatek za trudne i uciążliwe warunki pracy należy się wszystkim nauczycielom pracującym w określonych warunkach, bez względu na rodzaj placówki, w której nauczyciele są zatrudnieni, w tym w placówkach i klasach integracyjnych, a także w szkołach, jeżeli do klas/oddziałów uczęszczają uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.
9. „Uwolnieniem” dodatku stażowego i zwięk-

Dokończenie ze s. 7.

szeniem tego dodatku do wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.

10. Zakazem realizacji zastępstw przez nauczycieli bibliotekarzy, pedagogów psychologów i nauczycieli świetlicy w ramach ich obowiązkowych zajęć (pensum). Za każdą godzinę (zastępstwo) przydzieloną w ramach obowiązkowego wymiaru zajęć, nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie jak za godzinę zastępstwa. Należy ustalić, w jaki sposób nauczyciel będzie realizował obowiązkową godzinę zajęć, podczas której realizował zastępstwo.

11. Odprawami emerytalnymi nauczycieli. Należy podwyższyć wysokość odprawy do 6 miesięcy.

Na kolejnym etapie prac, Zespół powinien m.in.:

1. Opracować zmianę art. 42 ust. 7 pkt 3 lit. d. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu powinni mieć pensum takie samo jak nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących.
2. Opracować zasady wynagradzania nauczycieli podczas egzaminów zarówno pisemnych jak i ustnych. Obecny kształt przepisów rażąco krzywdzi nauczycieli, którzy w danym dniu mają godziny ponadwymiarowe, za które nie otrzymują wynagrodzenia.
3. Rozwiązaniem problemu tzw. uśredniania godzin w szkołach ponadpodstawowych (opracowanie zmiany lub likwidacja art. 42 ust. 5b Karty Nauczyciela).
4. Opracowaniem zmian w przepisach dotyczących określenia pensum nauczyciela realizującego w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin (art. 42 ust. 5c Karty Nauczyciela).
5. Opracowaniem przepisów, które określą maksymalną liczbę uczniów w klasach IV-VIII szkół podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, do 24.

*W imieniu Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski, Krzysztof Wojciechowski*

OPINIA

Po spotkaniu Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli - komunikat Prezydium

Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” reprezentowali: Krzysztof Wojciechowski, Wiesława Stec i mecenas Tomasz Gryczan.

Delegacja „Solidarności” podtrzymała swoje postulaty dotyczące wynagradzania nauczycieli, o których informowała podczas poprzednich spotkań. KSOiW NSZZ „Solidarność” przedstawiła na piśmie i złożyła na ręce ministerstwa, przedstawicieli samorządu terytorialnego i związków zawodowych, 16 głównych postulatów dotyczących wynagradzania nauczycieli. Poniżej przedstawiamy najważniejsze z nich:

1. Powiązanie wynagrodzeń nauczycieli z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw w gospodarce.
2. Do czasu powiązania wynagrodzenia z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw w gospodarce, powinien nastąpić wzrost wynagrodzenia o 20% w kolejnym roku.
3. Ujednoczenie zasad rozliczania godzin ponadwymiarowych.
4. Opisanie zasad wynagradzania opiekunów za wycieczki szkolne.
5. Podniesienie dodatku za wychowawstwo do kwoty 15% wynagrodzenia nauczyciela mianowanego i objęcie nim wszystkich pedagogów sprawujących funkcję wychowawców.
6. Zmiana okresu i zasad naliczania nagród jubileuszowych – wzorem pracowników samorządowych oraz dodatku stażowego do 30% - podobnie jak w innych grupach zawodowych.
7. Przyznanie dodatku za warunki trudne i uciążliwe bez względu na rodzaj placówki, a zależnie od sprawowania opieki nad dziećmi z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ciąg dalszy na str. 7.

Ciąg dalszy na str. 8.

8. Zmniejszenie liczby uczniów w klasach do maksymalnie 24.

Zagwarantowanie m.in. bibliotekarzom, pedagogom czy nauczycielom świetlicy wynagrodzenia za zastępstwa doraźne.

Szczegółowy wykaz postulatów znajduje się w stanowisku przyjętym 25 czerwca 2024 r.

„Solidarność” dodatkowo zażądała, aby określić „mapę drogową” dotyczącą powiązania wynagrodzenia nauczycieli z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw/ w gospodarce – kolejne etapy i terminy. Jest to sprawdzian wiarygodności obecnej ekipy rządowej.

KSOiW uznała 4,1% podwyżki wynagrodzenia dla nauczycieli za niedopuszczalne i prowadzące do dalszej pauperyzacji zawodu nauczyciela. Minimalne wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela nie zachęca do pracy w szkole, w przyszłym roku będzie niewiele wyższe od minimalnego wynagrodzenia wszystkich pracowników. Wynagrodzenie nauczyciela stażysty oraz mianowanego jest prawie na tym samym poziomie, co podważa sens i stawia w złym świetle realizację awansu zawodowego.

Zapelowaliśmy do samorządów o przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa. Jednak uznaliśmy, że dopóki nie będzie rozwiązań ustawowych w sprawie godzin ponadwymiarowych, tak długo będą problemy, ponieważ to samorzady ustalają regulaminy wynagradzania. Zostały zgłoszone wnioski do strony samorządowej, aby przedstawiła informacje, jaki był udział środków na wynagrodzenia nauczycieli w stosunku do wpływów budżetowych.

Przypomnieliśmy, że gotowe rozwiązanie dotyczące urlopu dla poratowania zdrowia, przedstawiliśmy w maju i było dość czasu, aby przepisy weszły w życie przed 1 września 2024 r.

Z kolei w związku z objęciem obowiązkiem szkolnym dzieci z Ukrainy, oprócz zatrudniania asystenta kulturowego w szkole, nauczyciele powinni otrzymywać dodatek identyczny jak w oddziałach dwujęzycznych.

Przedstawiciele „Solidarności” wyrazili wątpliwość w dobrą wolę rządzących we wprowadzaniu korzystniejszych rozwiązań dotyczących nauczycieli.

Ministerstwo będzie czekać jeszcze przez dwa tygodnie na propozycje lub postulaty do pracy zespołu ds. wynagradzania.

Termin kolejnego spotkania został ustalony na **22 sierpnia 2024 r.**

Opracował: Krzysztof Wojciechowski

OPINIA

Problemy szkolnictwa branżowego na komisji sejmowej

Raport i tematy przedstawione na komisji sejmowej i podkomisji stałej dotyczącej szkolnictwa branżowego

W roku szkolnym 2023/2024 w publicznych i niepublicznych szkołach ponadpodstawowych kształcą się łącznie 1 227 098 uczniów i słuchaczy w ramach szkolnictwa zawodowego, co jest porównywalne z liczbą studentów w szkolnictwie wyższym. Uczniowie są kształceni w 32 branżach zawodowych.

Działania podjęte w poszczególnych obszarach:

1. Cykliczne określanie zapotrzebowania rynku pracy - wprowadzenie corocznych prognoz potrzeb rynku pracy.
2. Obowiązkowe doradztwo zawodowe - wprowadzenie od 2018 roku obowiązkowego doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacyjnych.
3. Oferta programowa - aktualizacja klasyfikacji zawodów, podstaw programowych oraz możliwość dostosowywania programów nauczania do zmian na rynku pracy.
4. Współpraca szkół z pracodawcami - wprowadzenie obowiązku zawierania umów pomiędzy szkołami a pracodawcami oraz organizowanie praktycznej nauki zawodu.
5. Zmiana sposobu finansowania kształcenia zawodowego - wprowadzenie zmian mających na celu lepsze finansowanie szkół zawodowych i kursów.

Ciąg dalszy na str. 10.

Ciąg dalszy na str. 10.

6. Obowiązkowy egzamin zawodowy - od 2019 roku wprowadzenie obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego jako warunku ukończenia szkoły.
7. Monitoring karier absolwentów - od 2020 roku prowadzony jest monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych w celu dostosowania polityki oświatowej do wymogów rynku pracy.

Wnioski i proponowane zmiany

1. Wzrost zaangażowania pracodawców w proces kształcenia zawodowego dzięki wprowadzonym zmianom.
2. Zmiany w modelu finansowania - uzależnienie dofinansowania od wyników egzaminów.
3. Rozwój systemu monitoringu karier absolwentów w celu lepszego dopasowania do potrzeb rynku pracy.
4. Uproszczenie procedur wprowadzania zmian w podstawach programowych i ich dostosowywanie do nowych technologii oraz transformacji zielonej i cyfrowej.

Podsumowanie

Reformy szkolnictwa zawodowego mają na celu odbudowę jego prestiżu, poprawę jakości i efektywności kształcenia oraz dostosowanie do potrzeb rynku pracy. Wprowadzone rozwiązania wspierają lepszą współpracę między szkołami a pracodawcami, a także zwiększają atrakcyjność kształcenia zawodowego dla uczniów.

Rekomenduje się kontynuowanie działań mających na celu promocję kształcenia zawodowego, wzmocnienie współpracy z branżami oraz dalsze dostosowywanie programów nauczania do dynamicznych zmian na rynku pracy.

Propozycje zmian omówione na komisjach sejmowych:

1. Ustanowienie pensum 18 godzin dla nauczycieli praktycznej i teoretycznej nauki zawodu (ujednoczenie poparte zapisem).
2. Subwencja oświatowa ukierunkowana na szkolnictwo branżowe powinna tylko trafić na finansowanie szkolnictwa branżowego a nie jak do tej pory finansowane jest szkolnictwo ogólne.
3. Pojawiające się problemy wyposażenia szkół branżowych w niezbędne pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć w tym sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.
4. Wykorzystanie cyfrowej biblioteki zawartej na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej w celu wsparcia nauczycieli zawodu (informowanie o takich możliwościach).
5. Problemy związane z wystawianiem przez lekarzy medycyny pracy zgód na kształcenie w określonej placówce dla młodzieży z pewnymi chorobami dla dzieci, które tych zgód nie powinni uzyskać.
6. Zgłaszano problemy i niejasności wynikające z tzw. „Ustawy Kamilkowej”, dotyczące nauczania indywidualnego i kontaktowania się z dziećmi w inny sposób niż dziennik na potrzeby szkolne.
7. Większy nacisk na doradztwo zawodowe prowadzone w szkołach podstawowych w celu przedstawienie propozycji wyboru szkół szkolnictwa zawodowego.
8. Przedstawiono problemy spowodowane brakiem wyboru szkół branżowych pierwszego stopnia.

STRONA INTERNETOWA KSOiW

www.snio-solidarnosc.pl/sekcja-oswiaty/